
Tisková zpráva

Česko by si mělo připravit až 10 miliard korun ročně na přizpůsobení změnám podnebí v rozvojových zemích

pondělí 12.12.2011

Pomoc se zvládnutím škod způsobených exhalacemi skleníkových plynů v chudých zemích by Českou republiku mohla přijít až na 10 miliard korun ročně.

Poukazuje na to nová publikace o přizpůsobení se globálním změnám podnebí. Společně ji vydaly české rozvojové a ekologické organizace [1].

Připomínají v ní, že rostoucí znečištění skleníkovými plyny – a následné globální změny podnebí – tvrdě dopadnou zejména na chudé komunity v rozvojových zemích. Živobytí drobných zemědělců v horkém klimatu Afriky nebo Asie by uškodil hlavně úbytek srážek a častější sucha i povodně.

Proto jsou potřebné projekty, které udrží v suché krajině vodu, nové hráze proti stoupající hladině moře a lepší zdravotnictví pro boj proti šířící se malárii. Chudé státy se také musí postarat o uprchlíky z oblastí, které přestávají být obyvatelné.

Mezi taková opatření patří například systém ochrany před náhlými povodněmi z ledovcových jezer v Kyrgyzstánu, který vybudovali čeští vědci [2].

Odhaduje se, že rozvojové země budou pro přizpůsobení se globálním změnám podnebí potřebovat 50 až 100 miliard dolarů ročně. Uhradit by je samozřejmě měly ty státy, které vypouštějí znečištění do vzduchu a hodlají v tom pokračovat. Hlavní znečišťovatelé se o účet podělí podle toho, kolik exhalací vypouštějí, jak jsou bohaté a kolik mají obyvatel.

Publikace, kterou vydalo České fórum pro rozvojovou spolupráci (FoRS) – asociace rozvojových a humanitárních organizací – spolu s Hnutím DUHA, Centrem pro dopravu a energetiku a analytickým centrem Glopolis, upozorňuje, že nestačí, aby Česká republika a další bohaté země nastartovaly čistou ekonomiku a zelené inovace. Musí se také na změnu klimatu připravit a pomoci s touto přípravou i nejhudším státům třetího světa.

Nicméně globální změny podnebí promění i každodenní život v České republice. Nová publikace proto shrnuje hlavní opatření, která vláda musí udělat:

- Obnovit meandrující koryta řek a vytvořit u nich lužní lesy a louky, aby se zde mohla bezpečně rozlévat voda při častějších záplavách – a netekla rovnou na města a obce.
- Vytvořit remízky, meze, louky či malé mokřady, které zadržují vodu v polích, a tudíž pomáhají v suchých měsících nebo během povodní.
- V lesích více sázet listnaté stromy, které vydrží teplé a suché podnebí lépe než smrky.
- Razantně snížit smog, protože v teplejším podnebí exhalace škodí mnohem více než v chladném.
- Sázet ve městech více stromů, protože zeleň umožní snesitelnější život v teplejším podnebí.

Ekologické a rozvojové organizace dále poukazují, že potřebujeme také inovace, které nás zbaví závislosti na drahých fosilních palivech: uhlí i dovážené ropě či plynu.

Proto prosazují nový zákon, který závazně stanoví, jak bude Česká republika snižovat exhalace skleníkových plynů o 2 % ročně. Rozhýbe tak investice do zelených řešení, jako je zateplování domů nebo čistá energie, rychlá a pohodlná veřejná doprava či snadnější recyklace odpadu. Na návrhu legislativy podle úspěšného britského vzoru spolupracují rovněž experti Ekologického právního servisu [3].

Vojtěch Kotecký, programový ředitel Hnutí DUHA, řekl:

„Potřebujeme naši ekonomiku zbavit závislosti na uhlí a ropě. Nicméně také se musíme připravit na globální změny podnebí, kterým se už nemůžeme vyhnout. Vláda by měla přijít s konkrétními plány, jak náš život i krajinu připravit na teplejší a sušší podnebí. Musí obnovit zeleň v polích i meandrující koryta řek, sázet více stromů ve městech nebo vracet do lesů listnáče namísto smrčín náchylných na sucho a horko.“

Klára Sutlovičová, ředitelka Centra pro dopravu a energetiku, řekla:

„Podle dosavadních propočtů bude Česká republika důsledky měnícího se klimatu postižena relativně méně. Skutečně vážné potíže ale čekají nejchudší obyvatelé Afriky či Asie, jejichž život závisí na velikosti úrody. Účet za přípravu na úmorná sucha, extrémní srážky nebo přílivy uprchlíků budou muset platit průmyslové země, a to mimo jiné podle množství vypouštěných emisí. Férový příspěvek České republiky by mohl být až 10 miliard korun ročně. Část by vláda měla uhradit z výnosů prodeje emisních povolenek českých znečišťovatelům.“

Petr Patočka, vedoucí programu energetiky a změny klimatu Glopolis, řekl:

„Negativní dopady měnícího se klimatu nejsou otázkou vzdálené budoucnosti, ale pro řadu chudých obyvatel rozvojových zemí již realitou současné doby. V regionu Magadi na jihu Keni následkem extrémních such v posledních deseti letech uhynulo přes 70 % dobytek, hlavní zdroj obživy pro místní Masaje. Státy jako Keňa, vzhledem k velmi malé produkci skleníkových plynů, nesou za klimatické změny minimální zodpovědnost, následky však pociťují mnohem více než obyvatelé Evropy. Pomoc rozvojovým zemím přizpůsobit se nové situaci proto musíme chápat, ne jako projev solidarity, ale jako kompenzaci za náš vysoký životní standard živený fosilními zdroji.“

Kontakty:

Vojtěch Kotecký, Hnutí DUHA, telefon 604 202 470, email vojtech.kotecky@hnutiduha.cz
Klára Sutlovičová, CDE, telefon 605 276 909, email klara.sutlovicova@ecn.cz
Petr Patočka, Glopolis, telefon 603155535, email patocka@glopolis.org

Poznámky:

[1] Publikace Hnutí DUHA, FoRS, CDE a Glopolis „Vyhrňme si nohavice“:
www.hnutiduha.cz/uploads/media/vyhrnme_si_nohavice.pdf

[2] Geomin družstvo: Zahraniční činnost – Kyrgyzstán, www.geomin.cz/15-zahranicni-cinnost.html

[3] Bližší informace o navrhovaném českém zákoně a iniciativě *Velká výzva*:
www.velkavyzva.cz/pics/Velka_vyzva_brozura.pdf a na webu: www.velkavyzva.cz